

Nr 1195

Av herr **Hermansson m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 100, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)*.

De i proposition nr 100 föreslagna ändringarna i avskrivningsreglerna vid inkomstbeskattningen för rörelse- och hyresfastigheter innebär betydande skattelättnader, vilka till övervägande grad kommer privatkapitalistiska företag till godo. Propositionen bygger på företagsskatteutredningens betänkande, där skattebortfallet uppskattas till 65 milj. kr. för staten och 45 milj. kr. för kommunerna för det första året efter ikraftträdandet. För det femte året skulle enligt utredningen beräkningarna föra fram till ett skattebortfall av 165 milj. kr. för staten och 105 milj. kr. för kommunerna. I fråga om hyresfastigheterna har utredningen uppskattat det årliga skattebortfallet till ungefär 40—45 milj. kr., varav 30 milj. kr. kan antas falla på staten.

I en till utredningen avgiven reservation av ledamoten Tord Ekström uppskattas de föreslagna lindringarna i beskattningen resultera i förlorade skatteinkomster för samhället på minst 300 milj. kr. per år redan vid nuvarande avskrivningsunderlag och vid växande investeringar än mer i framtiden.

Finansministern räknar för sin del med att skattebortfallet när det gäller såväl rörelsefastigheter som hyresfastigheter kommer att överstiga utredningens beräkningar med 25—50 %. Det är alltså en mycket betydande skatteminskning för företagen som man här söker genomföra under motivet att "bättre anpassa gällande regler till det företagsekonomiska kostnadsbegreppet". Redan första året uppgår skattelättnaden till några hundra miljoner kronor och uppgår om några år till en halv miljard.

Ur den ovan nämnda reservationen till utredningen kan anföras följande exempel på storleken av det skatteuppskov som ett industriföretag skulle kunna tillgodogöra sig genom de föreslagna reglerna:

Antag att företaget uppför en byggnad för 10 miljoner kronor varav 5 avser byggnadsstomen enligt utredningens definition och de resterande 5 miljonerna inventarier. För närvarande får företaget avskryva i medeltal ca 3 procent årligen av hela byggnadskostnaden, d. v. s. 300 000 kronor. Härtill kan dock redan nu tillämpas den långt förmånligare inventarieavskrivningen för den del av anläggningen som åsatts särskilt maskinvärde; denna del varierar avsevärt, och den totala årliga avskrivningen kanske därigenom blir mer än det dubbla. Enligt förslaget skulle å andra sidan få avskryvas 3+2 procent under vart och ett av de fem första åren av kostnaden för byggnadsstomen (= 250 000 kr. per år) samt i medeltal 20 % av inventariedelen av byggnadskostnaden (= 1 miljon per år) d. v. s. totalt 1 250 000 kronor årligen. Under de fem första åren då företaget skall kunna utnyttja den före-

slagna extra primäravskrivningen skulle det med andra ord sammanlagt kunna avskrivna 1,25 miljoner per år jämfört med kanske 0,75 miljoner för närvarande, d. v. s. det skulle få ett skatteuppskov på ca 1/4 miljon kronor om året. I realiteten blir den likviditetsmässiga skillnaden än större genom att här ingen hänsyn tagits till att kostnaden för de markanläggningar, som nu ej alls får avskrivas, enligt förslaget skulle få avskrivas som inventarier. Det torde stå utom tvivel att de föreslagna avskrivningsreglerna skulle vara utomordentligt fördelaktiga för många enskilda företag och mycket fördelaktiga för näringslivet som helhet.

De stora löntagarorganisationerna har som bekant ställt sig kritiska. Såväl LO som TCO anser att företagsbeskattningen borde utredas och ses över i sin helhet. LO hävdar att de av utredningen framlagda förslagen inte bör genomföras innan betydande brister i utredningen avhjälpes. TCO anser att inga stora ändringar bör företagas i företagsbeskattningen förrän man sett över denna i sin helhet. De föreslagna förändringarna är till största delen inte av brådskande karaktär och ett ställningstagande till den kan därför vänta.

Det är helt obestridligt att ett genomförande av förslagen i proposition nr 100 skulle innebära stora skattelättnader för företagen. Om man utgår från ett oförändrat inkomstbehov för stat och kommun, torde det också vara obestridligt att detta skulle innebära en ökad skattebelastning för löntagare och konsumenter. Även om skatterna eventuellt inte omedelbart skulle höjas för dessa grupper för att ta igen skattelindringen för företagen, ändras genom de lindrigare avskrivningsreglerna ändå den relativa skattebelastningen till löntagargruppernas nackdel.

Vi kan inte acceptera en sådan förändring. Den omfördelning av skattebördan som bör ske måste i stället göras till löntagarnas fördel. Avskrivningsreglerna för företagen är redan mycket fördelaktiga. Det finns heller ingenting i det nuvarande ekonomiska läget som skulle motivera ytterligare lättnader i företagsbeskattningen.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställes,

att riksdagen avslår propositionen nr 100 med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 innebärande ändrade avskrivningsregler vid inkomstbeskattningen för rörelse- och hyresfastigheter.

Stockholm den 28 april 1969

C. H. Hermansson (vpk)

Gunvor Ryding (vpk)

Eivor Marklund (vpk)
